

Emballasjeavfall

Innholdsfortegnelse

Emballasjeavfall

Publisert 15.04.2019 av Miljødirektoratet

Emballasjeavfall kan brukes til å lage nye produkter. Det gir miljøgevinst. God emballasje gjør også maten mer holdbar, og kan hindre matsvinn.

Melkekartonger som skal materialgjenvinnes. Foto: Torgrim Asphjell, Miljødirektoratet

TILSTAND

Mer emballasjeavfall – mer gjenvinning

Figuren under viser utviklingen i emballasjeavfall fra 2003 til 2016. Både mengden emballasjeavfall og mengden gjenvunnet emballasjeavfall har økt relativt jevnt, en trend som fortsatte i 2016.

Det meste av emballasjeavfallet gjenvinnes

I 2016 ble det generert nærmere 800 000 tonn emballasjeavfall i Norge. Mer enn 95 prosent ble gjenvunnet. Dette inkluderer både materialgjenvinning og forbrenning der energien utnyttes.

Mengden emballasjeavfall som materialgjenvinnes har ligget på rundt 50 prosent de siste årene. Dette påvirkes av myndighetskrav i tillegg til pris og tilgjengelig kapasitet i markedet.

- **Plast:** Det er store miljø- og klimagevinster ved å materialgjenvinne plastemballasje. I 2016 ble 45 prosent av plastemballasjen fra norske husholdninger og næringsliv materialgjenvunnet, ifølge returselskapenes rapportering til Miljødirektoratet.
- **Glass:** Glass som materialgjenvinnes brukes blant annet til å produsere nye produkter av glass, glassopor, isolasjon, byggeblokker og glassbetong. Årlig oppstår det om lag 90 000 tonn glassemballasje i Norge, og ca. 90 prosent av dette ble samlet inn og materialgjenvunnet i 2016, ifølge returselskapene. Det er en egen miljøavgift på drikkevareemballasje av glass. Jo høyere innsamling returselskapene klarer, desto lavere avgifter får produsentene.
- **Metall:** Det meste av metallet som gjenvinnes i Norge kommer fra bilvrak, men mye metallemballasje samles også inn. I 2016 ble rundt 83 prosent av metallemballasjen materialgjenvunnet. Årlig kommer det ca. 20 000 tonn metallemballasje på markedet i Norge
- **Papir:** Emballasje og trykksaker utgjør hoveddelen av papiravfallet i Norge. I 2016 ble 99 prosent av emballasjen av papir og kartong samlet inn og gjenvunnet. Mer enn 80 prosent av emballasjen av papir og kartong går til materialgjenvinning, mens resten i hovedsak forbrennes.

KONSEKVENSER

Materialgjenvinning gir miljøgevinst

Når emballasjeavfall materialgjenvinnes, betyr det at avfallet brukes til å lage nye produkter i stedet for at det brukes nye råvarer.

Materialgjenvinning gir reduserte klimagassutslipp, redusert energi- og vannforbruk og andre positive miljøeffekter. Miljøgevinsten er særlig stor for plastemballasje og metallemballasje.

Omsmelting av metallemballasjeavfall gir både mindre utslipp av klimagasser, og krever mindre energi enn framstilling av nytt metallråstoff.

TILTAK

Fem godkjente returselskaper

Det meste av emballasjen til drikkevarer er regulert gjennom avfallsforskriftens kapittel 6 og avgifter (miljøavgift og grunnavgift), mens annen emballasje reguleres gjennom kapittel 7 om emballasjeavfall. Denne forskriften erstatter de tidligere avtalene mellom myndighetene og bransjen (emballasjeavtalene), og trådte i kraft 1. september 2017.

Fem returselskaper er godkjent av Miljødirektoratet, og organiserer innsamlingen og gjenvinningen av avfallet. Disse fem er:

- plastemballasje, inkludert ekspandert polystyren: Plastretur AS
- emballasjekartong: Norsk Returkartong AS
- glassemballasje: Sirkel Glass AS
- metallemballasje: Norsk Metallgjenvinning AS
- brunt papir: Norsk Resy AS

Norsk regelverk for emballasjeavfall er i stor grad en implementering av EUs direktiv om emballasje og emballasjeavfall.

Bransjen skal arbeide for avfallsforebygging

I henhold til avfallsforskriften kapittel 7 skal bransjen arbeide for å forebygge mengden emballasjeavfall. Dette skal bidra til å redusere avfallsmengdene i Norge.

Materialgjenvinning

ä

- Materialgjenvinning er enhver form for gjenvinning der avfallsmaterialer brukes til fremstilling av stoffer eller løseobjekter som ikke er avfall.
- For eksempel kan plastflasker brukes til å produsere nye plastflasker, andre typer plastemballasje eller fleecejakker.
- Bruk av avfall til fremstilling av energi eller materialer som skal brukes som brensel eller fyllmasser, regnes ikke som materialgjenvinning.